

สร้างบ้านให้ไส้เดือน เสริมปัจจัยเกษตรอินทรีย์

ไส้เดือนดิน...จัดอยู่ใน Phylum Annelida ลักษณะทั่วไป ลำตัวเป็นปล้องๆ มีเยื่อ Cuticle คลุมผิวหนังเพื่อใช้หายใจ มีหัวใจเทียม (pseudoheart) อยู่ระหว่างปล้องที่ 8-13

ไส้เดือนดินพันธุ์ซีตาแร.

ส่วนปล้องที่ 14, 15, 16 ใช้สร้างปลอกหุ้มไข่ (Cocoon) ซึ่งมีได้ทั้งไข่และ อสุจิในตัวเดียวกัน... แต่ผสมพันธุ์กันในตัวเองไม่ได้ (เพราะเป็นกะเทย) มีเลือดสีแดงและเส้นประสาทที่บริเวณด้านท้อง Ventral nerve cord มีกึ๋น (Gizzard) ช่วยย่อยอาหารและขับถ่ายของเสียออกทางรูผิวหนัง

อาศัยอยู่ทั่วไปตามดินชุ่มชื้นร่วนซุย แต่ในเมืองใหญ่ๆที่เป็นคอนกรีต พบได้บริเวณสวนหย่อมที่มีใบไม้ทับถมอยู่มากๆตามพื้นดินที่เป็น "กองขยะอินทรีย์" จากตลาดหรือในชุมชน

มันจะคืบคลานโดยซ่อนไข่ด้วยเดือยรอบๆปล้องไปตามซอกหลืบของเม็ดดินหากินเศษใบไม้และพืชผักเป็นอาหาร อีกทั้งยังกินซากสัตว์ทุกชนิดที่เน่าเปื่อย รวมทั้งแมลงและตัวอ่อนได้อีกด้วย จึงถูกจัดอยู่ในสัตว์จำพวก

กินทั้งพืชและสัตว์เป็นอาหาร

บ้านใหม่ไส้เดือนที่แม่โจ้

มหาวิทยาลัยแม่โจ้ มองเห็นวงจรชีวิตของไส้เดือนดิน ที่ทำให้ดินโปร่ง ร่วนซุย ไม่แน่นทึบ เกิดการถ่ายเทอากาศภายในดีขึ้น จึงนำมาใช้ในการย่อยสลายขยะจากหลายแห่งในพื้นที่จังหวัดเชียงใหม่ ทำให้เห็นเป็นรูปธรรม สามารถลดปริมาณขยะลงไปได้เป็นจำนวนมาก

สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม (สผ.) จึงได้สนับสนุนเงินจำนวน 5,000,000 บาท เพื่อให้มหาวิทยาลัยแม่โจ้ จัด โครงการถ่ายทอดเทคโนโลยีที่เหมาะสมในการจัดการขยะอินทรีย์สำหรับชุมชนขนาดย่อม...พร้อมกับถ่ายทอดความรู้และเทคโนโลยีนี้ให้กับองค์กรต่างๆ คือ โรงพยาบาลสันทราย, ศูนย์เรียนรู้อำเภอไชยปราการ, ตลาดสดเจดีย์แม่ครัว โรงเรียนมงฟอร์ตวิทยาลัย และ มหาวิทยาลัยแม่โจ้ โดยการใช้...ไส้เดือนดินพันธุ์ซีตาแร...ซึ่งเป็นพันธุ์ท้องถิ่นของทางภาคเหนือจำนวน 1,000

กิโลกรัม เข้ามาใช้ในกระบวนการกำจัดขยะอินทรีย์ทั้งโครงการฯให้กลายเป็น ปุ๋ยอินทรีย์ชีวภาพ

รศ.ดร. เทพ พงษ์พานิช

โดย มูลนิธิโครงการหลวง ได้ให้นำผลิตภัณฑ์ "ปุ๋ยหมักมูลไส้เดือนดินและน้ำปุ๋ยชีวภาพ" ซึ่งมีคุณสมบัติเหมาะสำหรับการปลูกพืชผลทางการเกษตรทั้งไม้ดอก ไม้ประดับ ไม้ผล และการทำเกษตรอินทรีย์ได้เป็นอย่างดี มาวางจำหน่ายอีกด้วย

เมื่อกลางเดือนมีนาคมที่ผ่านมา รศ.ดร. เทพ พงษ์พานิช อธิการบดีมหาวิทยาลัยแม่โจ้ ได้ถือฤกษ์เปิด "บ้านไส้เดือน" จำนวน 6 หลัง พร้อมปล่อยไส้เดือนดินพันธุ์ซีตาแรเข้าสู่โรงเรือนหลังใหม่โดยมี รศ.ดร.อานันฐ์ ดันไช อาจารย์ ภาควิชาทรัพยากรดินและสิ่งแวดล้อม คณะผลิตกรรมการเกษตร เป็นผู้รับผิดชอบดูแล...

หน่วยงานหรือชุมชนที่ต้องการศึกษาดูงาน "การกำจัดขยะอินทรีย์โดยใช้ไส้เดือนดิน" กรุณาติดต่อ รศ.ดร.อานันฐ์ ดันไช ได้ที่ 0-5387-3490

ต่อ 117 หรือ 08-9956-9830.

ไชยรัตน์ สัมฉน